

VERSCHENEN

ARBOWET ONDER DE LOEP

arbeidsomstandigheden
en medezeggenschap

Arbowet onder loep: arbeidsomstandighe- den en medezeggen- schap

J.H. Kwantes en
L. Hoogendijk (redactie)
Nederlands Instituut voor
Arbeidsomstandigheden
NIA, 1994
ISBN 90-6365-078-7
Ook in de boekhandel
verkrijgbaar

De zoveelste wetstekst

Dit boekje is enige maanden geleden verschenen, maart 1994, en nu al ruim verouderd. De ontwikkelingen op arbowetgevingsgebied gaan snel. Daar had de redactie wel meer rekening mee mogen houden. Door bijvoorbeeld nadrukkelijker in de tekst aan te geven welke wetswijzigingen in behandeling zijn, toekomstige wetsartikelen weer te geven en al vast te vermelden dat de Arbeidsinspectie een nieuwe naam krijgt. Het boekje is bedoeld voor leden van medezeggenschapsorganen, voor wie, volgens het voorwoord, de Arbowet nog geen gesneden koek is. OR-leden die zich afvragen waar hun taken, bevoegdheden en mogelijkheden liggen, zouden op dit punt duidelijkheid krijgen. Maar veel meer dan de zoveelste wetstekst met wat commentaar wordt niet geboden. Terwijl de wetstekst zo'n driekwart van de tekst uitmaakt, beslaat het resterende gedeelte (met veel overlappingen met de wettekst) een kwart. Dit resterend deel bestaat uit een algemene inleiding op de wet, een extra overzicht van de artikelen, een overzicht van rechten en bevoegdheden van medezeggenschapsorganen, een stukje over de VGW-commissie, een register en een overzicht van uitvoeringsbesluiten, wat literatuurtips en adressen. Zoals de meeste introducties is ook deze introductie geschreven en gedacht vanuit de formele wet, in plaats van vanuit de praktische ervaringen van de medezeggenschapsorganen. Van een introductie zou men mogen verwachten dat aandacht besteed wordt aan het verklaren van afkortingen en termen. Hieraan schort het een en ander. Wat is een AMvB en waarom is de ene plicht nieuw en de ander niet? Men verzuimt aan te geven dat sommige bepalingen weliswaar in de wet staan, maar door het ontbreken van uitvoeringsbesluiten feitelijk niet van kracht zijn. Heel wat medezeggenschappers kunnen weer denken dat hun werkgever tekort schiet omdat hij geen arbocommissie heeft ingesteld. Wat te denken van een zinsnede als 'de twee meest gebruikte instrumenten zijn de 'aanwijzing' (...) en de 'eis tot naleving'. Heeft de Arbeidsinspectie dan zoveel andere instrumenten en worden die nog minder vaak gebruikt?

Blijkbaar heeft de redactie het schrijven van een introductie voor nieuwe geïnteresseerde lezers over een snel veranderend onderwerp niet ervaren als een uitdaging. Er zijn betere koekebakkers. Medezeggenschapsorganen vinden in dit boek niet het mes om de koek behapbaar te maken. (Jaap de Jong)

Praktische aanwijzingen van cursusleiders

Steeds weer beweren uitgevers, auteurs en andere mensen die het kunnen weten, dat het welzijnsbegrip moeilijk is te vertalen naar een praktische aanpak. Werkgevers zouden sneller veiligheid en gezondheid oppakken dan welzijn.

Nu werkgevers het zelf niet doen, ligt er een schone taak voor, toch al overbelaste, medezeggenschapsorganen welzijn op de agenda te zetten. Deze bundel wil een steuntje in de rug geven.

De oorsprong ligt in een project 'Medezeggenschapsscholing en Welzijn'. In samenwerking met in medezeggenschapsopleidingsland bekende instituten verzorgde het NIA een leer-gang welzijn voor gespecialiseerde cursusleiders. Hun werkstukken zijn hier verzameld.

Als medezeggenschapsorganen iets willen met welzijn, kunnen zij kiezen uit meer beleids-terreinen of -niveaus. Die mogelijke keuzes worden aangeboden. De uitgever meldt dat hij de auteurs alle vrijheid heeft gegund om hun standpunten toe te lichten. Dit heeft er toegeleid dat toen de datum waarop het boekje op een landelijke studiedag gepresenteerd moest worden naderde, er geen tijd meer was om de bijdragen behoorlijk te redigeren en onderling af te stemmen.

De bijdragen gaan in op de verhoudingen tussen medezeggenschap en welzijn, ergonomie, fusie en samenwerking en nieuwe technologie. Andere stukken behandelen het werken in teams, de relaties tussen welzijn en reorganisatie, nieuwbouw, verhuizing en automatisering. De omslagtekst belooft de lezer: visie op taakinhoud en organisatie van het werk; inzicht in complexe veranderingsprocessen; introductie op ergonomie; handvatten om problemen aan te pakken; en verwijzing naar wettelijke voorschriften.

Zeggenschap bij organi- satie vernieuwing: ergo- nomie, arbeidsinhoud, en- organisatie

L. Jager (red.)
Nederlands Instituut voor
Arbeidsomstandigheden
NIA, Amsterdam, 1995
ISBN 90-6365-096-5
Ook in de boekhandel
verkrijgbaar

Geen van deze beloften wordt consequent waargemaakt. De stukken hebben te weinig gemeenschappelijk om een visie te kunnen bieden. Inzicht wordt bemoeilijkt als er meer fasen-indelingen voor veranderingsprocessen worden gegeven, die toch weer ongeveer hetzelfde zijn. De introductie op ergonomie blijft heel algemeen. Handvatten zijn vooral moralistische boodschappen over wat een ondernemingsraad allemaal 'moet' doen. De verwijzing naar wettelijke regels is verspreid en weinig systematisch. De teksten richten zich nadrukkelijk op medezeggenschapsorganen. Van werkgevers wordt een beeld neergezet dat zij misschien niet altijd het slechtste, maar zeker niet het beste met hun werknemers voor hebben. Dus andere lezers is lezing alleen aan te bevelen als zij op hun beurt de eigen vooroordelen willen bevestigen.

Een samenvoeging van goedgekeurde studiewerkstukken maakt geen bundel die het publiceren waard is. Toch staan er zeker aardige stukken in, waaruit voeling met de praktijk buiten de cursuszaal blijkt. Opvallend genoeg geschreven door auteurs die zichzelf voorstellen als opleider/adviseur. Op zijn best is het een boek van cursusleiders voor cursusleiders geworden. Het roept de vraag op of cursusleiders er verstandig aan doen de eigen deskundigheid in cursussen te vergroten. (Jaap de Jong)

Handige gids voor het werken met chemische stoffen

In de metaal- en elektrotechnische industrie wordt vaak met chemische stoffen gewerkt. Uit oogpunt van veiligheid is het van groot belang dat met deze stoffen zorgvuldig wordt omgesprongen. De Raad van Overleg in de Metaal- en Elektrotechnische Industrie (ROM) heeft dan ook het initiatief genomen tot de uitgave van een praktijkgids over het werken met chemische stoffen. De gids is bedoeld als ondersteuning bij het ontwikkelen van beleid gericht op veilig werken met chemische stoffen. Het eerste deel van het boek bevat een korte toelichting op de arbowetgeving die handelt over het werken met chemische stoffen en behandelt enkele belangrijke begrippen. Stapsgewijs helpt de gids bij het opzetten van een beleid dat gericht is op het voorkomen van gezondheidseffecten bij het werken met gevaarlijke stoffen. Hierbij speelt de risico-inventarisatie en -evaluatie een belangrijke rol. Het aardige van de praktijkgids is dat de auteurs zich niet verliezen in een theoretische verhandeling, maar een heldere uitleg geven van de belangrijkste begrippen. Daarnaast worden hulpmiddelen besproken waarmee in de dagelijkse praktijk gewerkt kan worden. Extra aandacht wordt geschonken aan het veilig omgaan met kankerverwekkende stoffen en processen, en aan persoonlijke beschermingsmiddelen.

Bij de gids wordt een diskette met zogenaamde chemiekaarten geleverd. Deze chemiekaarten bevatten informatie over toepassingen, samenstelling, gevaren en directe effecten, preventie, hulpverlening, opslag en opruiming. Van iedere kaart bestaan twee versies: één met achtergrondinformatie die nodig is bij het overleg met leveranciers of bij de RI&E, en één om op te hangen op de werkvloer. De kaarten kunnen door de gebruiker aangevuld worden met bedrijfsgegevens. Daar de geboden informatie snel verouderd, zal de gids regelmatig worden geactualiseerd. Gebruikers kunnen zich dan ook op de praktijkgids abonneren.

Een handige gids, bestemd voor iedereen die in de metaal- en elektrotechnische industrie verantwoord wil werken met chemische stoffen. (Jaap van Rijn)

Praktijkgids Chemiekaarten voor de Metaal- en Elektrotechnische Industrie

Y. Oostendorp, S. Wanner, M. van der Hoek, D. Smit en J. Jongenelen
Uitgeverij Kerckebosch, Zeist, 1995, 127 pag.
ISBN 90-6720-157-X
Ook in de boekhandel verkrijgbaar

ARBO I-SZW PUBLIKATIES

P 145

De Nationale Mac-lijst
1995
Tiende druk 1995
verschijnt mei 1995

P 192

Baliewerk
Eerste druk 1994
f 22,50
(zie artikelen Arboscoop 10, 1994 en Arboscoop 1, 1995)

P 195

Seksuele intimidatie, agressie en geweld
Eerste druk 1994
f 20,-
(zie artikelen Arboscoop 10 en 11, 1995)

P 196

Leidraad voor het opstellen van een bedrijfsnoodplan
Eerste druk

f 20,- (zie Arboscoop 2, 1995)

P197

Arbeidsomstandigheden thuiswerk
Eerste druk 1994
f 25,- (zie artikel Arboscoop 1, 1995)

V25

Herkennen en voorkomen van fysieke belasting

tijdens de arbeid
Herziene druk
verschijnt maart 1995
f 22,-

Bestellen:

Sdu Servicecentrum
Uitgeverijen
Afdeling Verkoop
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
Telefoon 070 - 3789880
Fax 070 - 3789783